

กระทู้ถามที่ ๐๑๘ (ร.)

วุฒิสภา

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ดังต่อไปนี้

ด้วยปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสมนับแสนคน เป็นการระบาดในวงกว้างและมีระยะเวลายาวนาน ส่งผลกระทบต่ออย่างมากในทุกภาคส่วน อาทิ ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ รวมถึงด้านการศึกษา ถึงแม้ว่าภาครัฐจะมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 และมีมาตรการช่วยเหลือประชาชนในทุกภาคส่วนอย่างเต็มศักยภาพ โดยมีการออกข้อกำหนดหลายมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาดในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการการเร่งฉีดวัคซีนให้ประชาชนอย่างทั่วถึง ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องได้เร่งบริหารจัดการทั้งด้านวัคซีนและสถานที่ฉีดวัคซีน ทั้งควรเป็นพื้นที่ในชุมชนที่มีความพร้อม ในการนี้ควรขอใช้พื้นที่ในมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อม เนื่องจากในสถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง มีโรงพยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ที่พร้อมดำเนินการ ทั้งนี้ ผู้ที่อยู่ในวงงานสาธารณสุขเชื่อว่าการฉีดวัคซีนให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงจะลดความรุนแรงจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างมาก อย่างไรก็ตาม ในขณะนี้จำนวนตัวเลขสะสมของผู้ติดเชื้อยังคงสูงอยู่ หลายภาคส่วนได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในด้านการศึกษาที่ได้รับผลกระทบอย่างมาก ภายใต้สถานการณ์ขณะนี้ทำให้ระบบการเรียนการสอนในระบบอาจต้องหยุดชะงักไป ที่ผ่านมามีรูปแบบการเรียนการสอนแบบสอนทางไกลโดยใช้สื่อออนไลน์ ทำให้หลายฝ่ายกังวลเกี่ยวกับปัญหาของระบบการเรียนโดยสื่อออนไลน์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียนนิสิตนักศึกษา รวมถึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพทางการศึกษาของประเทศในภาพรวม ขณะที่จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ผู้ปกครองก็ต้องประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อนิสิตนักศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ภาครัฐต้องบูรณาการการทำงานจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนจากผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จึงขอเรียนถามว่า

๑. ภาครัฐมีแนวทางในการช่วยเหลือด้านการศึกษาแก่นิสิตนักศึกษา ทั้งในรูปแบบเงินชดเชยหรือเงินอุดหนุนค่าเล่าเรียน (ค่าเทอม) เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครองและนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร

๒. ภาครัฐมีการวางแผนออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงแนวทางในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของนิสิตนักศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อีกทั้งมีนโยบายในการสนับสนุนการลงทะเบียนเข้าใช้อินเทอร์เน็ตฟรี ๖ เดือน สำหรับเพื่อใช้ในการศึกษา หรือการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ ทั้งนี้ เพื่อให้นิสิตนักศึกษามีคุณภาพมีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานทางการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

๓. ภาครัฐมีแนวทางในการฉีดวัคซีนแบบเร่งด่วน เพื่อป้องกันโควิด-19 ให้กับบุคลากรทางการศึกษา เช่น ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนิสิตนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ และ ๔ ที่ต้องออกฝึกงาน หรือออกทำงานในสถานประกอบการและต้องไปลงภาคปฏิบัติในมหาวิทยาลัย โดยเน้นพื้นที่ในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดหรือไม่ อย่างไร

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ
สมาชิกวุฒิสภา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๑๘ (ร.)

ของ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ สมาชิกวุฒิสภา
เรื่อง แนวทางการช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันของการแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ข้าพเจ้า นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรติ ภูมิแนวทางการช่วยเหลือ นิสิตนักศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการดำเนินการกำหนดมาตรการการลดภาระค่าใช้จ่าย ด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษาชาวไทย ระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ครอบคลุมภาคปกติ ภาคพิเศษ และภาคสมทบ ในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐและเอกชน เป็นกรณีพิเศษ โดยมาตรการ ให้ความช่วยเหลือดังกล่าว สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑) การลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยแบ่งเป็น ๓ ส่วน ตามอัตราที่เรียกเก็บดังนี้ (๑) ลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียม ส่วนที่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๕๐ (๒) ส่วนที่ ๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท ลดร้อยละ ๓๐ และ (๓) ส่วนที่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ลดร้อยละ ๑๐ ซึ่งการให้ส่วนลด จะเป็นลักษณะร่วมจ่ายระหว่างรัฐบาลและ สถาบันอุดมศึกษาในอัตรา ๖:๔ ซึ่งจะเป็นการให้ส่วนลดสูงสุดรวมกันไม่เกินร้อยละ ๕๐ หรือเท่ากับ สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนไม่เกินร้อยละ ๒๐ และภาครัฐสนับสนุนเพิ่มเติมอีกไม่เกินร้อยละ ๓๐

๒) การลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน โดยภาครัฐจะสนับสนุนค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ในอัตรา ๕,๐๐๐ บาทต่อคน โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประสานให้ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พิจารณาให้ส่วนลดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม หรือสนับสนุน มาตรการอื่น ๆ อาทิ การขยายเวลาผ่อนชำระหรือผ่อนจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษา การจัดหาอุปกรณ์/ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษายืมเพื่อการศึกษาออนไลน์ การให้ส่วนลดค่าหอพัก เป็นต้น

กรณีที่นักศึกษาได้ชำระค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาแล้ว ให้สถาบันอุดมศึกษา ให้การช่วยเหลือตามแนวทางการให้ความช่วยเหลือ โดยการชำระส่วนลดคืนให้แก่นักศึกษาโดยเร็วต่อไป

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ส่งข้อมูลมาตรการดังกล่าว ไปเพื่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรวบรวมและนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ในเรื่องมาตรการให้ความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของครัวเรือนและประชาชน โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงาน

สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เร่งดำเนินการให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบให้ครบถ้วน พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวอย่างใกล้ชิด และเผยแพร่ผลการดำเนินการให้ความช่วยเหลือให้ประชาชนได้รับทราบเป็นระยะ ๆ

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีประกาศกระทรวง เรื่อง มาตรการ และการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับที่ ๑๗ กำหนดให้ สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอนและดูแลความปลอดภัยของนิสิตนักศึกษา โดยกำหนดแบ่งระดับ มาตรการให้สอดคล้องตามประกาศข้อกำหนดตามมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ และฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด จะกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา ห้ามใช้อาคารหรือสถานที่ของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการสอบ การฝึกอบรม หรือกิจกรรมใด ๆ ที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการสื่อสารแบบทางไกลหรือด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ดังนั้น ในภาพรวมกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงมีนโยบาย ให้สถาบันอุดมศึกษาปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นรูปแบบผสมผสานทั้งแบบออนไลน์ และแบบปกติ โดยคำนึงประโยชน์และความปลอดภัยของนิสิต นักศึกษา และบุคลากรเป็นสำคัญ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ด้านการเรียนการสอน

๑.๑) ให้ทุกรายวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ผสมผสานกับการเรียนการสอนในที่ตั้งให้เหมาะสมตามลักษณะของรายวิชา ในสัดส่วน ที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดเองได้ตามสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่

๑.๒) กรณีการจัดการอภิปรายและเรียนรู้ร่วมกันในเวลาเดียวกัน สามารถทำได้ทั้งระบบออนไลน์เสมือนจริงและจัดในที่ตั้ง ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนในช่วงเวลาปกติของรายวิชา หากมีความจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนนอกเวลาปกติ ให้ผู้สอนตกลงวัน/เวลา ในการจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมร่วมกับนิสิตนักศึกษา

๑.๓) ในรายวิชาที่จำเป็นต้องมีการมาฝึกปฏิบัติ อาจพิจารณาให้จัดการเรียนการสอน โดยมาฝึกปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาเท่าที่จำเป็นในรายวิชานั้นก็ได้ ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามมาตรการ ป้องกันโรคโควิด 19 ตามที่รัฐบาลหรือสถาบันอุดมศึกษากำหนดอย่างเคร่งครัด และต้องใช้ ความระมัดระวังอย่างที่สุดที่จะมิให้เกิดการติดเชื้อโรคจากการมาฝึกปฏิบัติในรายวิชานั้น ถ้าหากมีกรณี ติดเชื้อโรคขึ้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบในรายวิชามีหน้าที่ต้องชี้แจงและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้อง

๒) ด้านการฝึกงาน การทัศนศึกษา หรือการดูงานภายในประเทศของแต่ละหลักสูตร

๒.๑) ให้ปรับปรุงแบบการฝึกงาน การทัศนศึกษา หรือการดูงานภายในประเทศของแต่ละหลักสูตร เป็นแบบผสมผสานทั้งการปฏิบัติจริงและออนไลน์ โดยให้ใช้การมอบหมายงาน (Assignment Based) หรือให้ทำงานที่บ้าน (Work from home) หรือในลักษณะมอบหมายโครงการ (Project Based) และนัดประเมินหรือให้ข้อสังเกตแก่นิสิตนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ทั้งที่ตั้งและผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งนี้ การปรับปรุงแบบในแต่ละหลักสูตร จะต้องพิจารณาไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรหรือข้อกำหนดของสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

๒.๒) สำหรับกิจกรรมหรือโครงการด้านวิชาการใด ๆ ที่มีนิสิตนักศึกษาหรือบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเดินทางไปต่างประเทศ หรือมีนิสิตนักศึกษาหรือบุคลากรจากต่างประเทศเดินทางเข้ามายังประเทศไทย ให้ปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาอย่างเคร่งครัด

๓) ด้านการวัดและการประเมินผลของผู้เรียน ให้ใช้รูปแบบผสมผสาน ทั้งที่ตั้งและการใช้วิธีการผ่านช่องทางออนไลน์ทั้งหมด เช่น การสอบในรูปแบบออนไลน์ การมอบหมายงาน การทำรายงาน หรือการทำข้อสอบทั้งในและนอกห้องสอบ หรือการวัดและประเมินผลแบบออนไลน์ในรูปแบบผสมผสานเป็นระยะ ๆ

ทั้งนี้ การดำเนินการตามข้อที่ ๑) ถึง ๓) ทุกรายวิชา ต้องระบุให้ชัดเจนไว้ในประมวลรายวิชา และสื่อสารให้นิสิตนักศึกษารับทราบถึงขั้นตอน กระบวนการ หรือรายละเอียดของการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลของรายวิชาที่ปรับเปลี่ยนไป ตลอดจนให้หลักสูตรกำหนดผู้รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงกิจกรรมด้านวิชาการหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดประชุม การกีฬา การดนตรี การเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานให้จัดระบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับประกาศหรือคำสั่งของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาอย่างเคร่งครัด

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ตระหนักถึงปัญหาของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 โดยได้มีการสำรวจความต้องการวัคซีนของบุคลากรภาคการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเป็นฐานข้อมูลการขอรับการสนับสนุนจัดสรรวัคซีนและเป็นหน่วยให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๒,๐๐๓,๒๑๖ คน แบ่งเป็นนิสิตนักศึกษา จำนวน ๑,๖๔๗,๐๗๖ คน บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๒๓๕,๗๐๒ คน และบุคลากรในสังกัดกระทรวง จำนวน ๗๐,๔๓๘ คน

ทั้งนี้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เพื่อขอรับการจัดสรรวัคซีนให้กับบุคลากรและนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ตลอดจนเห็นชอบให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดตั้งหน่วยให้บริการฉีดวัคซีนกลาง จำนวน ๑๑ หน่วย ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้ ได้เริ่มดำเนินการฉีดวัคซีน ตั้งแต่วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔

นอกจากนี้ สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในต่างจังหวัด ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การสนับสนุนวัคซีนสำหรับบุคลากรและนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ และยังแจ้งความพร้อมในด้านสถานที่และบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ ซึ่งสามารถรองรับการให้บริการในการฉีดวัคซีนสำหรับบุคลากร นิสิตนักศึกษาในสังกัด และประชาชนทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสถาบันอุดมศึกษายินดีที่จะร่วมเป็นหน่วยให้บริการฉีดวัคซีนดังกล่าว